

ملائقلا ناسرل ددین

№2. ЩЪНА 12 К. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قیمتی ۱۲ قېك

۲

زوبالوفك جماعت تياترى
Народный домъ Зубалова

آبک، بو گون بوراده مسلمان تياترى وار، بيزده گيدهك.

Всѣ! идемъ въ театръ.

- آكيشى، سن الله ال جك: ياراشارمى بيزه مسلمان تياترينه گيتمك.

- Э, не интересно: сегодня мусульманскій спектакль

Литог. С. Быкова

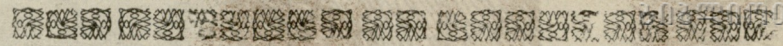

جا كيشی یه ویرمك ایستینده، بر سوز دانیشماغه اختیاریم او لایدی. ای منیم قاره بختیم، نه اولاردی که میلیونلارجه یازیلان کتابلاردان ایکی جه جگنی اوخومش اولایدیم و بیله دیدیم که دنیایه نهدن اوتری گلمیشیک.

ای منیم قاره بختیم، دوغری در، فرنك قزی اولسیدیم. او لندن سورا یریم جهنمك دیب بوجاغی اولاجاق ایدی، اما چه فایده که ایندیده اولندن سورا حننه گیدوب گوردجگم که ایله هایانه ایستبورم گیدم، هایانده ایستبورم اوتورام، هریان و هر طرف دولی در کیچل کوچل مشهدی و کربلایی لر ایله، بیتلی حا حی لار ایله، و چرکلی و ترلی چادره لی آرواتلار ایله.

ای منیم قاره بختیم!

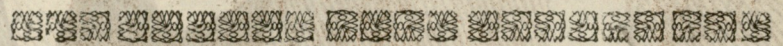
« لاغلاغی »

اعلان

بو ایلك اولندن میدان انتشاره قویلان « محرمك » آدینده کی ژورنال مزه آبونہ قبول اولفور . ژورنال مزك مسلکی عوام مسلما نلری مسجده جمع ایدوب پولمرینی اللریندن آلماقدر . ژورنال لمزده عرش . كرسی ، كاواهی ، بئرالالم و غیر موهومی یرلردن و ایشلردن معلومات ویره جگز . بیوك شهرلرده خصوصی مخبرلرمز وار . محررلرمز ایران و قفقازك مقتدر مرثیه خوا نلرنددر . محرم آينك اوننه جن مشتمری اولانلره ایکی یوز صحیفه دن عبارت بر دعا کتابی مجاني گوندربله جكدر .
ساحب امتیاز و ناشری فخر الواعظین
باش محرر چاكر نخچوانی

آدریس : نخچوان ، مسجد جامع

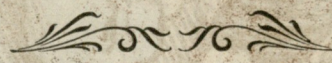
عرب حروفانی

عمانلی ادیبلردن جلال نوری افندی « یکی ترك » غزته سی ایله نشر ایتدیگی مقاله ده عرب حروفاتینك عوضنه لاتین حروفاتینك ایشلمه سینی تکلیف و توصیه ایدیر . (حقیقت، نوره ۳)
ملانصرالدین

نوری افندی اوخشور بر طبیبه که المده داوا شیشه سی دوروب خسته نك باشینك اوستفنده و دیور :

« ایچ بو درمانی ، یوخسه اوله جك سن . »

نوری افندی کیمی ایندی یه تک بر نیچلری مسلمان معا رفینك جان ویردیگنی گوروب ایستینولر لاتین حروفاتی ایله خسته نك بدننه دیریلک مایه سی داخل ایدلر . اما قضا اوز بیلدیگنی ایدیر و اجل تمام اولانده دخی هیچ معالجه نتیجه باغیشلامیر .

نشانی بر قز

مظلم گنجده نشانی بر قیز
بر حزن الم ایچینده بالقز
یاتماز، اویوماز، او غملی دختر،
زانولرینی قوجوب ، سکر
بارماقده نشان یوزو کله ایشته ،
اوینار ، ایدر آه اول فرشته
فریادله غملی ، غملی آغلار
هی ناله سی کاشفاتی داغلار

نشانی قیز آغلیا آغلیا دیهر که ای منیم قاره بختیم، نه اولاردی که من آنادان اولایدیم فرنگستان شهرلری نك برینده ، آناهك آدی اولایدی فریدریخ، آناهك آدی اولایدی آوغوستینا، منیم آیم اولایدی ماریا. نه اولاردی که دنیانی ایشخانلیدیران گونك یوزینه هردن بر باخمش اولایدیم و آتام آنام منی قو

اعلان

هر جوره خلوت کابینلر صیغهلر ایدورم، حتی خلوت ایشلرک اوستی آچیلان زمان ایمانی ساتوب یالاندان «صیغه اوخوموشام» دیورم، مثلا بزیم دندان سازک احوالاتی کیمی چوق اوجوز قیمته، یارمارقا وقتی، یعنی اورو جلوقده و محرمده صیغه ظاهری، صیغه باطنی، غیری وقتیله ۳ مناط بر جفت جوراب، ۳ مناط بر کله قنده .
آدریس: شیشه معاون قاضی

نظم

ملا بیلیم سکا	نامه یازوم یازمیوم
آلیم بیلیم اله	خامه، یازوم یازمیوم
گلدی ماه محرم	جمله شیعه خاص عام
دوشوبدیلر بو فکره	صغیر کبیر تمام
ساخلیلار ماتم	پادشه تشنه کام
اکثری زانازویروب	جامه، یازوم یازمیوم
دیرچی دکانلاری	نازه دن دوشوب ایشه
آنچاق زنجیر قایرماق	اونلاره اولوب یشه
بوسوزومدن دخی سن	دوشمه فکره تشویشه
نیتور خالص ایله	قصد ایدنده هر ایشه
تعزیه ساخلا اونا	کاهه، یازوم یازمیوم
تکیه و مسجدلرک	آلیندی ایلك توزی
سلسله جنبانلاری	سرانجام ایدیر اوزی
دوست دشمن آیریلور	بیله مقامده دوزی
خلوتجه یقوردیلر	نچالیکه بو سوزی
کیم ووردی بورخنه نی	دینه، یازوم یازمیوم
نچالیک چاغرتدیروب	بر نیچه عالم نما

الدييات

آي باراكاللاه بو كوزل نيتته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

هانسي مكاتب كه آني آجماديق ؟
هانسي صنايع كه پارا ساجماديق ؟
ويرديگمز سوزدن اوزاق قاجماديق !
ايشلريمز ميندى بتون صورته ...
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

باق ! نيچه دارالعجزه ، دار علم
بر نيچه مكنت ، نيچه آثار علم ...
بيلزليك البته خريدار علم
چاتمشيق اونداندى بيله خرمته ...

كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟
بيزده نه فعله آبولور نه گندا !
بيزده نه سائل و نه بر بي نوا !
بخستور اولادمزه مرحببا !

باش آپاروب هر بى بر ستمته ...
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

ايتمشيك ايضا آتائق مهرنى
چكمشيك اولادمزك فكرينى
عمرمن اولسه گورريك سهرنى

آفده كه آنلار اوياجاق سرقته
جيسده مشغول اوله جق عشرته
فيخر ايديريك بيزده بتون ملتته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته
آي باراكاللاه بو كوزل نيتته
آغلار گوله گن

كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟
غيرتميز بللى بتون ملتته . . .

بيز قوجا قافقازلى ايگيت ارلريك
جمله هنرمند لريك ، نرلريك
ايش گوره جك يرده سوز ازبرلريك
عاشقك آنجق قورى ، بوش صحبته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

چيمراناريق كيچمگه چاي گلشمش
باشلياريق قيزماغا ياي گلشمش
سوز ويردريك ايندى بر آي گلشمش
آستا قاجوب دورتيلهريك خلوته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

جمله جهان ياتساده بيز ياتماريق
غيرت مليه مزي آتماريق
اهلمزي باشقه لره ساتماريق
بر غوروشا ، بر پولاي بر چيته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

بيزده گورونمز نه فساد و نفاق ،
ايشله مهده بربريمزدن قوچاق ،
باق ! بودر اسلامى گتوردريك قبقاق
بويله جه خدمت اولنور ملتته
كيم نه ديهه بيزده اولان غيرته ؟

بى ايشه مين همتمز وار بيزيم
باق ! نيچه جمعيتمز وار بيزيم
بونده كوزل نيتمز وار بيزيم

محمد بايرای

مطبوعات

حقيقت: تبريك - «فخامتلو مدير افندي حضرتلمرى» (بويوك يازى ايله).

ملا نصرالدين

حيف كه «شوكتلو» سوزى ياده دوشمه مش!

صدا: «عثمانلىلر اوز ايشلرلنى چوق گوزل بيلبور، بزيم «مداخله» مزه احتياجلرى يوقدر».

محمد امين افندي زاده.

ملا نصرالدين

هه، ياخشى بيورور: اونلارك دردى بزيمى قالىدى؟

گينه: «بو خصوصه خامهران بحث و مقال اولمقدن خالى قالمه جغم».

ملا نصرالدين

قالما عزيزيم، قالما! بزيم مطبوعات ميدانى باكونك قبه ميدا قندنده گنيسدر: ايستر - «خامهران بحث و مقال» اول، ايستر نسهك - «اسب روان فكر ضلال» اول.

گينه: «حديث شريفده كى (ايها الناس اتقوا فى دين الله) جمله سنه اعتبار ايدوب اتفاق ايدىكز».

ملا نصرالدين

په، ظالم اوغلى، نه ياخشى عربيجه بيلدر. ماشالله، ماشالله! وقت: قازان اويزدى زيمستواسى روسلرك عمومى اوخوما لارينه قرار ويرهش، و مسلمانلار ايچونده پلان ترتيبلى اوپرا وايه تاپشيرمش».

ملا نصرالدين

قازان كيمي يوزده دوقسانى مسلمان اولان ير شهرده كى دارالفنون و غيمازىلاره ايمدى به قدر برجه مسلمان بالاسى دم قويميان قازان شيخلى هاردا درلار كه كافر روسلار اوز باشلا رينه مسلمان بالالارينى اوخوتماق ايستيبيلر؟

ايكى تيلغراف

بو گون ادره مزه ايكى اهميتلى تيلغراف گلوب: بيري طهراندن، بيري ده تبريزدن. طهراندن كلن تيلغراف خبر ويريير كه طهرانده قرار قويولوب بيلر ايله قدر ملت وكيلى بيري بيري ايله پارتيا بازلق ايله سونلر، و ايكمجى ايلدن ملت ايشلرينه باخسونلر.

تبريزده خبر ويرييرلر كه ناظم الدوله نك كداسى گوزينه عينك وورانان سورا يوللار امن امانلقدرو معارف ترقى ده در.

(*) «جالل» نك نقطه سنى مرتبمز سهواً اوسته قويدوغندن «ضلال» اولوب.

اييله سون، على الخصوص تفليس و عشق آباد و غير يرلرده جمعيت خيريه عضولرينك عضونك بورجلارينده الله رحمت ايله سون.

(۳) كيچن ايل خيوه شهرندن سمر قند، «ته كه» قارداشلار دورت ييلون دعا گنوروب مؤملمره ساتوبلار و گنه سمر قندده ايرانلى لارك مدرسهي سيناك نظامنامه سى ايتوب و بيچاره معلم بيلمير كه نيچه شاگرد قبول ايله سون، و گنه همان سمر قندده مسلمان قرائت خانه سنك قابوسى گونده اون يدى ساعت باغلى قالير.

(۴) كيچن ايل زاقاتال او قروغ نك هر كندنده ايكي شيخ و او توز صوفى پيدا اولوب، جار شهرنده او توز قمار خانه تاسيس اولوب و على آباد كندنده بر مسلمان مكته بياغلانوب و محال قاضى لرينك همتملى ايله او قروغ نك بيش يرنده جمعيت خيريه، اوچ يرنده مسيونيير شعبه سى و ۳۱۷ يرده اصول عتيق مكته بيا اولوندى.

(۵) كيچن ايل مكته شاگردلرينه چوخ بويوك اعانه ويريلوب، مثلا اعانه ويروب يارديم ايدن ذات شريف لرك آدلارى:

ولاديقاقازده . . . . . مشهدى قوجه

عشق آبادده . . . . . عمر خوجه

درينده . . . . . حاجى بابا و جميع قرمزى سققالار

باكوده اقص آگينت ميرزا زينال و بر آستاوئوى اوچيتيل ايجرى شهرده . . . . . تومنى ريد

گنه عشق آبادده حسين زال، تولى يوف، ملا فرلداخ و قامپانيا مروده . . . . . غراف پالنگ دوستى بر چينونيك

پطرووسقيده محترم دربندلو آفانك نور ديده سى كيچل ميري

(۶) كيچن ايل حكومت ديوانخانه لرنده آنجاق ۵۴۳۵۴ نفر آدم يالانان آند ايتوب و كيچن ايل اكثر اوقات تعطيل اولديقندن قاقاز ميشه لرنده آنجاق آلتى يوز نفر ستودينت چيقمشدر.

(۷) قاقازك هر طرفندن بو وقته كيمي ۳۷۹۲ قز كوچوب، بونلرون هر بريسي تازه اربنك ايوينه آتاسى ايويلينده تحصيل ايتديكلى علمله دائر چوق قيمتلى كتابچلر، رساله لر، رومانلار و ژورناللار آپارديلار، مثلا بو جمله دن اولارق: ۷۵۹۸۲ عئده

تومان باغى؛ ۱۱۳۲۶ عدد چارق باغى؛ ۱۲۰۷۲ عدد مهر قابى؛

كيچن ينفوارك ايتداسندن بو وقته كيمي محترم دللكاريمزون مبارك اولگوجلريندن اول آخر ۳۱۸۹۹۷۲ كيچال عمله گلوب.

(۸) كيچن ايل مسلمان معارفى نهايت ترقى ايلوب و داشكندده تازه چاپ اولونمش ۷۶۵ صحيفه دن عبارت «داستان ابو مسلم صاحبقران» كتابى اون ايكي مين جلدن آرتق بر آيك مدننده

برجه سمر قندده و برجه ده داشكندده ساتيلوب، آند اولسون باغ شمالده كه نه مرثيه خوانك كيچن ايل مكدن گلندن سورا سيند

يرديقى توبه سينه كه بو يازيلانلارده خلاف يوخدر.

اما كيچن ايل حدسيز يتيم خانلر و شفا خانلر آچيلوبدر

بوده مسلمانچى لقل بر كندندر.

اعلان

هامی مؤمن قارداشلاره معلوم ایدیریک که (شیشه)ده بر (شیشه) فابریکاسی بنا ایتمشیک اوراده جور بهجور شیشه اولماق ایچون چوخ گوزل وقشیک اوشاقلار حاضر- لانوبدر. و بو فابریکاده اوشاقلاردان سواینی عمامه لی و پاپاقلی کشیلنرده واردر. بونلار حارث، شمر، خصوصاً ازرق شامی شبیهی اولماقده چوخ ماهر و تجربه لی آدملردر. و هر بر شهرده وکننده نهجور شبیهه لازم اولسا فابریکایه خبر ویرسونلر که تیزلیک ایله گونده رهمک. و نهجه گون بوندن قبقا بر نفر عمامه لی نهجه عشق آباده گوندردیک که اوراده ازرق شامی شبیهی اولوب جیشدانی دولدور سون. هایدی قارداشلار، دین الدن کیتدی. باخمیون بر پاره لامذهب آدملرین سوزلرینه. بیزیم دینمیزین رونقی، شوکتی، قوتی شبیه کنورمک وآخ کوینک اولماقده در. بونلار اولماسا قطعاً که دین الدن کیدر. بونلار اولماسا یقیناً که سایر ملتلر ییزدن قورخمازلار. بونلار اولماسا البته که ترقی اینمیوب جمیع ملتلردن کیرو قالاریق. (ازرق)

حکم ایدیرم من سیزه
 تپشرون سیز هامی یه
 یارماسون برکس باشن
 یته البته حکم
 عامه یازوم یازمیوم .

جوابنده مالالار
 یوخدی ییزده او قدرت
 جماعت آماده در
 گرگ باکو بنزیه
 شامه، یازوم یازمیوم .

دیوبلر نچالندیکه
 بو امری بیترمگه
 بو یولدا جان ویرمگه
 دوغری روایت بودر،
 نیچه کس ایدوب حضور،
 بو حکم سیزدن صدور.
 خلقده باقی دورور،
 جامه، یازوم یازمیوم .

بو مطلبی کشف ایدن
 دین ملت فکر ایدن
 ابشیتکان بو سوزی
 دیوب و شریعتا
 بوده بو جور یتشوب
 کامه، یازوم یازمیوم .

ایکی اوچ عالم اولوب
 ایمانی سالم اولوب
 اله عمامه آلوب
 قلبلره اود سالوب
 کامه، یازوم یازمیوم .

خیر برکت

ایومز یخلدی، ملت الدن گیتدی، مسلمانچیلق لاپ باندی.
 آکیشی مسلمانلیقدن بر نشانه قالمشدی اوده المزدن چخیور:
 باکو غرادو ناچالندیکه ییله بو یوریر که محرم آینه دستلر کوچه
 لرده گزمه سونلر. کوچه به کوچه شاه حسین وای حسین دیه دیه
 گزمه سونلر، ییلهده مصیبت اولار، الله بو اوخوجولارک ایوینی
 یخسون، ایله او توروب دوروب یازدیلمر چقردیلار که شریعتده
 کوچه لری گزمک یوخدی. الله ایوگزی یخسون، آی ییله ملت
 پرستلر. بونلاره قالسه لاپ اسلام ملتی الدن چخاجاق. قویون،
 قویون، بالاچه اوشاقلاری ایشقولایه اوخویوب هر شئی اوگره نوب
 دیه جک لر: «نه اینیکه کوچه به کوچه دستلر گزمه سونلر،
 بلکه آغزیم دیلیم قوروسون دیه جکلر باش چاپماقده شریعتده یو
 خدی» پس بوندان گورونور که آتا بابالاریمز احمق اولوبلار و
 الله اونلاره رحمت ایله سون ایله خیر برکت اونلارن گیتدی.
 «دردمند»

صلاح آدیله دوروب
 بلکه ایده اونلاره
 شیطنت پیشه ایدوب
 عالمه فتنه سالوب
 تا سالا مخلوقی بیر
 بعدالتحریر:

ایشک قولاق دابان باش
 هیچ گورموسن یریه داش؟
 «هرجایی»

صحبت
 (زاقاسپی ده)

— حاجی، یتیم اوشاقلارک منفعتمنه سیزده بیر شی ویرون!
 حاجی (جواب ویریر) — قادن آلیم، مایا قازنی غود تیری
 روبلی آرابانای: آدین اوروبل ملا، آدین اوروبل مرثیه خوان،
 آدین اوروبل ایشقول، بولشه شالتای بالتای یوخ آرابانای ...

کیچن ایل

۱۹۰۹مچی ایل چوخ غریبه ایل ایش، واقعا بو ایلک مد
 تنده بویوک بویوک ایشار باش ویروب.
 قوی من بیر ییر سایم، سنده قولاغنی آس:
 (۱) شیشه ده و عشق آبادده بوغاز آغریسی اوشاقلاره چوخ
 اذیت ایلدوب و سیدلریمزک دعاسی نک برکتندن حسدیز بالاچه
 اوشاقلار قوش اولوب قاناتلارنوب جنته پرواز ایدوبلار.

تسلل

عشق آبادده اوزون سققال بر محترم آغا اوشاغی اولن
 آنالاره تسلی ویروب دیبورمش که بو زمانه نک اوشاقلارینک
 قالماغندن ایسه اولمک لری چوخ مصلحت در.
 کرامته قربان، کرامته!

(۲) کیچن ایلک عرضنده چوخ آدم وفات ایدوب، الله هامی سینه